PLANT YNG NGHYMRU
CHILDREN IN WALES

COFNODION o
Gyfarfod cyntaf y Grŵp Trawsbleidiol ar Blant a Theuluoedd a'r Grŵp Trawsbleidiol ar Blant yn ein Gofal
1 Chwefror 2022

1. Croeso a Chyflwyniadau

Croesawodd Jane Dodds AS bawb i'r cyfarfod. Eglurodd hi mai hwn yw cyfarfod cyntaf y Grŵp Trawsbleidiol ar Blant a Theuluoedd a'r Grŵp Trawsbleidiol ar Blant yn ein Gofal. Cadarnhaodd fod cefnogaeth drawsbleidiol yn y Senedd ar gyfer y ddau grŵp hyn.

2. Yn bresennol

Jane Dodds	Aelod o'r Senedd
Sioned Williams	Aelod o'r Senedd
Heledd Fychan	Aelod o'r Senedd
Mike Hedges	Aelod o'r Senedd (neu aelod o'i staff)
Jenny Rathbone	Aelod o'r Senedd
Sarah Murphy	Aelod o'r Senedd
Rhys Taylor	Staff Jane Dodds AS
Shannon Orritt	Staff Mabon ap Gwynfor AS
Andrew Jenkins	Staff Sioned Williams AS
Eleri Griffiths	Staff Heledd Fychan AS
Ken Moon	Staff Heledd Fychan AS
Ioan Bellin	Staff Rhys ab Owen AS
Ryland Doyle	Staff Mike Hedges MS
Alex Hughes-Howells	Staff Peredur Owen Griffiths AS
Gareth Llewellyn	Staff Peredur Owen Griffiths AS
Owen Evans	Plant yng Nghymru
Louise O'Neill	Plant yng Nghymru
Helena Molloy	Plant yng Nghymru
Helen Mary Jones	Ymgynghorydd, Lleisiau o Ofal Cymru
Deborah Jones	Voices from Care
Sally Holland	Comisiynydd Plant Cymru
Chloe Gallagher	Swyddfa'r Comisiynydd Plant
Sharon Lovell	Gwasanaeth Eiriolaeth Ieuenctid Cenedlaethol Cymru
Patrick Thomas	Ymddiriedolwr Plant yng Nghymru
Mike Greenaway	Chwarae Cymru
Izzabella James	Home Start Cymru
Rachel Thomas	Swyddfa'r Comisiynydd Plant
Peter Jones	Cŵn Tywys Cymru

Sarah Durrrant	TGP Cymru
Elinor Crouch-Puzey	NSPCC Cymru
Amy Bainton	Barnardo's Cymru
Viv Laing	NSPCC Cymru
Brendan Roberts	Yr Adran Gwaith a Phensiynau/Person ifanc â phrofiad o fod mewn gofal
Rebecca Millar	Care for the Family

Ymddiheuriadau

Mark Isherwood AS	
Llyr Gruffydd AS	
Jack Sargeant AS	
Mark Isherwood AS	
Joyce Watson AS	
Peredur Owen Griffiths AS	
Laura Anne Jones AS	
Dave Williams, Cadeirydd Plant yng Nghymru	
Gethin Matthews-Jones, Coleg Brenhinol Pediatreg ac Iechyd Plant	
Tracey Holdsworth, NSPCC Cymru	
Suzanne Griffiths, Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru	

3. Penodi Swyddogion

Siaradodd Owen Evans, Prif Weithredwr Plant yng Nghymru, ynghylch yr eitem hon. Dyma a gadarnhawyd:

Penodwyd Jane Dodds AS yn Gadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Blant a Theuluoedd – Jenny Rathbone AS a'i henwebodd / Sarah Murphy AS ac Eleri Griffiths (ar ran Heledd Fychan AS) a eiliodd yr enwebiad.
Nid oedd angen Is-gadeirydd.
Plant yng Nghymru a fydd yn darparu gwasanaeth ysgrifenyddiaeth ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol.

Penodwyd Jane Dodds AS yn Gadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Blant yn ein Gofal – Eleri Griffiths (ar ran Heledd Fychan AS) a'i henwebodd, a Sarah Murphy AS a eiliodd yr enwebiad.
Nid oedd angen Is-gadeirydd.
Lleisiau o Ofal Cymru a fydd yn darparu gwasanaeth ysgrifenyddiaeth ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol.

Cafwyd peth trafodaeth o'r angen i'r ddau grŵp barhau, gan fod cynifer o grwpiau trawsbleidiol eisoes yn bodoli. Cadarnhaodd Jane Dodds AS fod angen cydnabyddedig i gadw'r ddau ar wahân a bod angen cyfiawn iddynt barhau yn y dyfodol.

4. Cytuno ar y Cylch Gorchwyl

Rhannodd Jane Dodds AS brif ddiben y naill Grŵp Trawsbleidiol a'r llall, fel y'u drafftiwyd gan Plant yng Nghymru a Lleisiau o Ofal Cymru yn y drefn honno.

Cytunodd y rhai a oedd yn bresennol ar y ddwy restr, ond gofynnodd Sharon Lovell o NYAS Cymru am i wasanaethau Eiriolaeth Statudol yng Nghymru gael eu hychwanegu at gylch gorchwyl Plant yn Ein Gofal, i gynnwys eiriolaeth ym meysydd iechyd meddwl ac addysg. Cytunodd Jane Dodds AS i ychwanegu'r pwyntiau hyn.

5. Hawliau plant yng Nghymru a'r heriau sydd o'n blaenau

Rhoes Jane Dodds AS groeso i Sally Holland, Comisiynydd Plant Cymru a diolchodd iddi am ei hymrwymiad yn ystod ei chyfnod yn y swydd.

Soniodd y Comisiynydd pa mor ddiolchgar ydoedd o weld mentrau polisi amrywiol yn cael eu cyflwyno yn ystod ei chyfnod, ond pwysleisiodd y bydd angen sicrhau hawliau cyfreithiol i blant a phobl ifanc (gyda chyllid) wrth symud ymlaen. Bydd angen i ddeddfwriaeth sylfaenol neu ganllawiau statudol i blant fod yn flaenoriaeth barhaus.

Tynnodd y Comisiynydd sylw at ddigwyddiad a fydd yn cael ei gynnal, a gyflwynir gan y Prif Weinidog, ar 4 Ebrill 2022 o 16.30, lle y bydd yn cyflwyno ei sylwadau terfynol fel Comisiynydd Plant Cymru.

Nododd y Comisiynydd rai o'r prif lwyddiannau yng ngwaith ei swyddfa yn ystod y Bumed Senedd, gan gynnwys:

- Y Senedd Ieuenctid – gyda chefnogaeth y Senedd
- Adroddiad Cadernid Meddwl – dyma garreg filltir a fydd yr un mor bwysig yn y dyfodol

Mae rhywfaint o fusnes heb ei orffen y bydd angen canolbwyntio arno, gan gynnwys:

- Deddfwriaeth i amddiffyn a chefnogi plant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal, gan fod nifer o hawliau penodol ar goll ar hyn o bryd.
- Bylchau yn y gefnogaeth i bobl ifanc hyd at 25 oed. Mae angen gwneud hyn yn fater i bawb
- Y ffaith nad yw addysg ddewisol yn y cartref yn ddigon cryf
- Diogelu mewn ysgolion
- Tlodi plant – dyma un o'r heriau mwyaf. Mae mentrau a gyflwynwyd i gefnogi darpariaeth blynyddoedd cynnar a phrydau ysgol am ddim wedi cael eu croesawu'n fawr, ond bydd angen i'r Senedd ganolbwyntio wrth symud ymlaen.
- Diogelu gwasanaethau cyhoeddus

Nesaf, cyflwynwyd ychydig o syniadau ar flaenoriaethau ar gyfer y Chweched Senedd:

- Diwygio gofal cymdeithasol
- Hawliau penodol ar gyfer plant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal
- Deddfwriaeth ynghylch rhianta corfforaethol
- Dyletswyddau cryfach ar wasanaethau cyhoeddus
- Ymgorffori Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn mewn deddfwriaeth yn llawn

Diolchodd Jane Dodds AS i'r Comisiynydd eto ac eiliwyd hyn gan Sarah Murphy AS. Soniodd fod cefnogaeth y Comisiynydd i'w hetholwyr lleol wedi bod yn enfawr a chytunodd fod angen ymgorffori hawliau plant ym mhob darn o ddeddfwriaeth.

Nododd Helen Mary Jones a Debbie Jones o Leisiau o Ofal Cymru rai pryderon pellach ynglŷn â'r angen am newid gwirioneddol yn y gwasanaethau a ddarperir ar gyfer plant a phobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal yng Nghymru. Nid yw hawliau plant yn cael eu hawlio gan y rhai sydd mewn gofal yng Nghymru – mae hawliau plant wedi eu gwreiddio mewn llawer o wledydd eraill ac mae Cymru ar ei hôl hi. Mae gweledigaeth i gael dull sy'n seiliedig ar hawliau plant ar gyfer wasanaethau, gyda gwaith yn cael ei wneud i ofyn i'r rhai sydd mewn gofal sut olwg fyddai ar wasanaeth sydd wedi'i alinio'n llawn. O ran Bwrdd Goruchwylio presennol Llywodraeth Cymru, mae bwriad iddo gael ei gyd-gadeirio gan bobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal, ac mae Lleisiau o Ofal Cymru'n aelod ohono. Hefyd, bydd angen iddo fwrw ymlaen â'r materion hyn.

6. <u>Trafod blaenoriaethau'r ddau Grŵp Trawsbleidiol</u>

Cadarnhaodd Jane Dodds AS y bydd yn ychwanegu CCUHP i Gylch Gorchwyl y ddau Grŵp Trawsbleidiol, ynghyd ag effeithiolrwydd eiriolaeth, yn enwedig mewn achosion iechyd meddwl. Bydd aelodau'n cael cyfle i roi'r wedd derfynol ar y Cylchoedd Gorchwyl pan fydd y ddau Grŵp yn cyfarfod ar wahân.

Gellir e-bostio unrhyw sylwadau pellach at jane.dodds@senedd.cymru

7. <u>Unrhyw fater arall</u>

Cytunwyd ar y canlynol:

- Bydd y ddau Grŵp Trawsbleidiol yn parhau fel endidau ar wahân.
- Plant yng Nghymru a fydd yn darparu gwasanaeth ysgrifenyddiaeth ar gyfer y Grŵp Trawsbleidiol ar Blant a Theuluoedd.
- Lleisiau o Ofal Cymru a fydd yn darparu gwasanaeth ysgrifenyddiaeth ar gyfer y Grŵp Trawsbleidiol ar Blant yn ein Gofal.

8. <u>Dyddiad y cyfarfod nesaf</u>

Cadarnhaodd Jane Dodds AS y byddai'n gweithio gyda'r ddau sefydliad uchod i drefnu cyfarfodydd yn y dyfodol a diolchodd i bawb am roi o'u hamser i fod yn bresennol. Pwysleisiodd fod yn rhaid inni wneud popeth o fewn ein gallu i yrru'r

agenda hon yn ei blaen, a defnyddio lleisiau a phrofiadau plant a phobl ifanc eu hunain i wneud y pwynt yn gliriach fyth. Mae angen i bolisïau da fod ar waith ac mae angen i ni fod yn arloesol!

Daeth y cyfarfod i ben.